

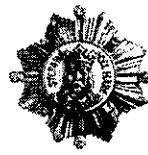
*pk. 291/21
CEB*

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPTIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-2386 din 04.11.21

La nr. 291 din 18.10.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal nr.1163/1997 – art.96, 103; Legea cu privire la tariful vamal nr.1380/1997 – art.28; §.a.).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

R. Flocea

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI	
REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<i>2504</i>
“05”	<i>11</i>
Ora	<i>20.11</i>

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPTIE

Nr. ELO21/7502 din 03.11.2021

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal nr.1163/1997 – art.96, 103; Legea cu privire la tariful vamal nr.1380/1997 – art.28; s.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) *informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) *punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) *consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespondere cu legea, altor părți interesate;*
- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespondere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei se regăsește pe pagina web oficială a Parlamentului, după cum urmează:

<https://www.parlament.md/>

ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5682/language/ru-RU/Default.aspx

Totodată, remarcăm faptul ca deși autorul indică în conținutul notei informative faptul că inițiativa a fost formulată și înaintată în contextul consultării cu grupul de subiecți vizat nemijlocit (producătorii de medicamente din RM), nu au fost anexate materiale ce relevă conținutul consultărilor în cauză. În aceeași ordine de idei, la momentul efectuării expertizei anticorupție nu au fost identificate informații relevante vis-à-vis de acest subiect pe pagina web a Parlamentului.

Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, s-au respectat parțial rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de cadrul normativ enumerat supra.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Autorul nu a evidențiat expres în conținutul notei informative scopul proiectului. Totodată, analizând conținutul acesteia coroborat cu amendamentele propuse, delimităm faptul că scopul proiectului este înlăturarea incompatibilităților din cadrul cadrului normativ aferent de reglementare prin autorizare a domeniului producerii de medicamente din RM.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prim-plan, autorul, prin înaintarea amendamentelor date, promovează interesele producătorilor de medicamente din RM (la care a făcut referință în nota informativă).

Totodată, realizarea finalității scontate de prezentul proiect poate asigura înlăturarea incompatibilităților cadrului normativ de reglementare prin autorizare a domeniului producerii de medicamente din RM. Prin urmare promovarea intereselor în esență nu a fost inițiată în detrimentul interesului public general.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului scopul condițiile ce au impus elaborarea acestuia și principalele prevederi ale amendamentelor propuse, fapt ce denotă întrunirea parțială a rigorilor de tehnică legislativă enumerate supra.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Potrivit notei informative a proiectului, implementarea acestuia nu implică bugetarea unor resurse financiare suplimentare.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit Legii Nr.235 din 20.07.2006, unul din principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător este analiza impactului de reglementare.

Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.

Comisia de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (în continuare - comisia), instituită în baza unui regulament aprobat de Guvern, asigură continuitatea procesului de optimizare a cadrului juridic de reglementare a activității de întreprinzător. Comisia și grupul ei de lucru sunt asistate de Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]*
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu;*
- g) se evită tautologiile juridice;*
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".*

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare, ori acestea intervin anume în contextul soluționării incompatibilităților admise anterior în legislație.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului stabilesc norme de reglementare inclusiv a activității agenților publici prin stabilirea entității publice responsabile de emiterea unui act permisiv. În contextul dat, fără a pune la îndoială necesitatea și stringența asigurării coerentei cadrului normativ, ținând cont de multiplele riscuri de corupție aferente procesului de reglementare prin autorizare a activității antreprenoriale, considerăm oportună revizuirea inițiativei prin prisma recomandărilor înaintate în prezentul raport de expertiză anticorupție.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturile fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a

Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Cu titlu de obiectie generală vis-a-vis de prevederile proiectului

Obiectii:

Autorul a justificat inerența intervenției legislative în conținutul notei de argumentare. În acest sens considerăm că necesită o remarcă aparte concluzia expusă de către autor ce vizează natura problemei întâmpinate de către producătorii de medicamente – interpretarea tendențioasă a cadrului normativ de către agenții publici în contextul incompatibilității unor norme de reglementare prin autorizare a activității de antreprenoriat.

Cu titlul de remarcă, ținem să accentuăm faptul că CNA, în numeroasele expertize se expune vis-à-vis de riscurile de corupție determinate în contextul aplicării normelor incompatibile cu cadrul normativ național.

Problemele întâmpinate de către producătorii de medicamente, constituie un exemplu elocvent care justifică relevanța obiectării frecvente vis-à-vis de incompatibilitățile cadrului normativ determinate prin amendamente neechilibrate, admise adesea cu disconsiderarea recomandărilor expertizei anticorupție.

În contextul dat, este salutabilă inițiativa intervenției legislative sub aspectul asigurării coerentei legislative, însă reglementarea prin autorizare a activității de antreprenoriat necesită o abordare complexă și consecventă.

Astfel, prim-plan reiterăm faptul că în esență problema este determinată de o interpretare tendențioasă a normelor legalizată printre-un cadrul normativ care nu este coherent sub unele aspect
(Un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permisive și în portalul guvernamental unic al serviciilor publice).

În contextul dat se accentuează faptul că nomenclatorul actelor permissive existent conform prevederilor Legii Nr.160 din 22.07.2011, este rezultatul unei ample proeduri de revizuire a cadrului de reglementare prin autorizare desfășurate anterior (cu denumirea generică Ghilotina). Scopul reformei în cauză a fost ameliorarea climatului de afaceri atât sub aspectul optimizării numărului de acte permissive emise de către autorități

inclusiv în contextul multiplelor riscuri de corupție aferente proceselor de reglementare prin autorizare a activității antreprenoriale.

Instituirea unui act permisiv trebuie să fie în concordanță, în mod obligatoriu, cu unul sau mai multe riscuri pe care acest act permisiv poate să le acopere și care nu sunt abordate prin alte mijloace de intervenție ale autorităților publice, inclusiv prin alte acte permisive.

Recomandări:

Se recomandă autorului revizuirea inițiativei propuse prin prisma inerenței stabilirii actului permisiv vizat. În acest context se recomandă subsidiar analiza impactului revizuirii per contrario a prevederilor art.103 Cod Fiscal și Legii Nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal sub aspectul excluderii normelor incompatibile cu nomenclatorul actelor permissive.

În acest context, se recomandă autorul analiza profundă a situației, elaborarea analizei de impact asupra activității antreprenoriale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază

de reglementare a activității de întreprinzător și cu metodologia aprobată de Guvern și asigurarea examinării acesteia de către grupul de lucru.

Realizarea acțiunilor date va permite analiza multiaspectuală a problemei în cauză și va exclude a priori riscul adoptării în grabă a unei soluții legislative.

Factori de risc:	Riscuri de corupție:
<ul style="list-style-type: none">● Altceva● Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive	<ul style="list-style-type: none">● Generale● Încurajarea sau facilitarea actelor de:<ul style="list-style-type: none">- corupere activă- corupere pasivă- abuz de serviciu- conflict de interese și/sau favoritism- influențare necorespunzătoare

IV. Concluzia expertizei

Scopul proiectului este înlăturarea incompatibilităților din cadrul cadrului normativ aferent de reglementare prin autorizare a domeniului producерii de medicamente din RM.

Proiectul a fost inițiat cu respectarea parțială a rigorilor de asigurare a transparenței decizionale și autorul a justificat inerенța intervenției legislative în conținutul notei de argumentare.

Amendamentele propuse stabilesc norme de reglementare inclusiv a activității agenților publici prin stabilirea entității publice responsabile de emiterea unui act permisiv. În contextul dat, fără a pune la îndoială necesitatea și stringența asigurării coerенței cadrului normativ, ținând cont de multiplele riscuri de corupție aferente procesului de reglementare prin autorizare a activității antreprenoriale, considerăm oportună revizuirea inițiativei prin prisma recomandărilor înaintate în prezentul raport de expertiză anticorupție.

03.11.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Christina C.

Cristina CHISTOL, Inspector superior

